

RIIGI TEATAJA

Nr. 76.

6. septembril 1935.

Nr. 76.

Art. 649. Politsei distsiplinaarseadustik.

650. Vabariigi Valitsuse otsus sundvõõrandamisele kuuluvate kinnisvarade kohta.

651. Määrus Tööstuse Ühispanga likvideerimise kohta.

652. Otsus Vana-Võidu ja Viljandi valdade piirimuutmise asjas.

653. Jõuvankrite seaduse elluviimise määruste muutmise määrus.

654. Teadaanne Eesti-Ungari vahelise väljaandmise ja kriminaalasjus kohtuliku abiandmise konventsiooni jõustumise kohta.

655. Teadaanne Eesti ja Vabalinn Danzigi vahelisest sisse- ja läbisõidu viisumite kaotamisest.

656. Välisriikide kodanikkude kohta maksvate viisa vormilikkuste ja viisamaksude tariifi muutmine.

657. Sundmäärus Kuressaare linna turul kauplemise kohta.

649. Politsei distsiplinaarseadustik.

Antud Riigivanema poolt dekreedina 28. augustil 1935.

I.

1. peatükk.

Üldeskirjad.

§ 1. Distsiplinaarseadustiku (RT 81 — 1934) §§ 14—28 ettenähtud distsiplinaarsüütegude eest, samuti ülemuse korralduste, teenistuseeskirjade ja politseiametnikkude ja -teenijate üldise asjaajamise ja käitumise kohta maksva korra vastaste muude tegude eest teenistuskohuste täitmisel kui ka väljaspool seda, kui need teod ei ole karistatavad teenistusalaste süütegudena Kriminaalseadustiku järgi, karistavad politseiametnikke ja -teenijaid nende ülemad distsiplinaarvõimuga käesolevas seadustikus ettenähtud korras.

§ 2. Distsiplinaarkaristuseks on:

- 1) noomitus;
- 2) karistustoimkond;
- 3) koduarest;
- 4) arest;

- 5) paigutamine alamale teenistuskohale;
- 6) tagandamine teenistuskohalt.

§ 3. Noomitusi avaldatakse:

- 1) kirjalikult — salajases või avalikus ettekirjutuses;
- 2) vastava kogu ees — s.o. vähemalt 3 politseiametniku juuresolekul, kes on karistatavaga ametikohalt üheõiguslikud või temast kõrgemad;
- 3) käsukirjas.

Noomitus väljendatakse seega, et ülem, seletanud karistatavale tema süüteo, ütleb või kirjutab: avaldan noomituse.

§ 4. Karistustoimkond seisab selles, et karistatav määratakse väljaspool järjekorda sise- või välispostiteenistusse või korrapidamisele.

Ülemmäär — 6 karistustoimkonda.

Karistustoimkonnad järgnevad üksteisele vähemalt ööpäevase vaheajaga.

§ 5. Koduarestiga karistatu ei tohi selle karistuse kandmise kestel lahkuda kodust teenistusest vabal ajal. Söömaskäimine selleks valitud söögikohas on lubatud, kui karistatu harilikult ei söö kodus. Saunas võib käia karistust täitva ülema loal.

Karistuse korraliku ärakandmise järelevalvet teostab karistust täitev ülem.

Alammäär — 24 tundi, ülemmäär — 21 ööpäeva.

§ 6. Arestiga karistatu peetakse kinni politseiarestimajas eraldatud ruumis või prefektuuri juures selleks eraldi määratud ruumis. Arestikambri ust ei lukustata, kui selleks pole erilist vajadust. Kinnipeetaval on lubatud suitsetada ja tarvitada oma magamisriideid. Kinnipeetavad on omal toidul, välja arvatud politseikooli õpilased, kes saavad toitu harilikus korras.

Politseikooli õpilastele võidakse määrata aresti ka ühes õppustest osavõtuga.

Alammäär — 24 tundi, ülemmäär — 14 ööpäeva.

§ 7. Teenistuskohalt tagandatut ei või võtta uuesti politseiteenistusse enne 6 kuu möödumist, arvates tagandamispäevast.

§ 8. Distsiplinaarkaristuste määramisel käiakse järgmiste põhimõtete järgi:

- 1) Ülem määrab karistuse õiglaselt ja erapoolelt.
- 2) Distsiplinaarkaristus peab vastama süü suurusele. Karistuse suuruse ja liigi määramisel võetakse arvesse:
 - a) süüteo iseloom;
 - b) süüteoga ühenduses olevad tingimused ja olukorrad;
 - c) süüdlase minevik ja ta harilik ülalpidamine;
 - d) süüdlase iseloom;
 - e) süüdlase teenistusesviibimise aja kestus ja teenistuslikud kogemused, kui süütegu on saadetud korda teenistuskohuste täitmisel.
- 3) Esimese karistuse puhul võib käsitleda tingimisi karistuse määramist.
- 4) Distsiplinaarkaristuse määr suureneb:
 - a) analoogiliste süütegude kordumisel;
 - b) kui süütegu saadetud korda alluvate juuresolekul;
 - c) kui süütegu saadetud korda teenistuskohuste täitmisel;

- d) kui süütegu sisaldab asjaolusid, mis võisid tekitada korralagedust või mõjuda eriti demoraliseerivalt teistesse politseiametnikkudesse ja -teenijatesse.

§ 9. Kui distsiplinaarkaristusena määratakse § 2 punktides 1—4 loendatud karistusi, siis karistust määrav ülem võib süüdlase tingimisi vabastada karistuse kandmisest, kui teda varem ei ole karistatud teenistuslase süüteo eest kohtu poolt või kui tema kohta ei leidu kiidu- ja karistusraamatus kustumata distsiplinaarkaristust.

Karistuse kandmisest tingimisi vabastatule määratakse katseaeg kuni ühe aastani.

§ 10. Kui tingimisi karistatu katseaja jooksul ei ole saanud korda sama raskelt või raskemalt karistatud süütegu, siis kustutatakse tingimisi määratud karistus ühes märkusega kiidu- ja karistusraamatust. Vastasel korral viiakse edasilükatud karistus täide ja uue süüteo eest määratakse kõrgem karistus.

§ 11. Distsiplinaarkaristused ei kuulu koostamisele ei distsiplinaar- ega kriminaalkaristustega.

§ 12. Distsiplinaarsüütegu loetakse aegunuks, kui selle kordasaatmise päevast kuni §§ 21—23 korras asja algatamiseni on möödunud üks aasta.

2. peatükk.

Distsiplinaarvõim.

§ 13. Distsiplinaarkaristusi võivad määrata alluvuse korras: Siseminister, politseivalitsuse direktor, politseivalitsuse abidirektor, politseiinspektorid, passiivse õhukaitse inspektor, politseivalitsuse üldbüroo juhataja, prefektid, politseikooli direktor, abiprefektid, jaoskonna politseikomissarid, kriminaal- ja politilise politsei komissarid.

§ 14. Paragrahv 2 punktides 5 ja 6 ettenähtud distsiplinaarkaristusi võivad määrata ainult karistatava ametisse määrav ülem ja viimasest kõrgemad ülemad.

Riigivanema poolt ametisse nimetatavaile politseiametnikele määrab Siseminister eelmises lõikes tähendatud karistusi.

§ 15. Arestiga, koduarestiga ja karistustoimkonnaga võivad karistada: Siseminister — kõiki politseiametnikke ja -teenijaid kõrgemate määradeni;

politseivalitsuse direktor — kõiki politseiametnikke ja -teenijaid arestiga kuni 7 ööpäevani, koduarestiga kuni 14 ööpäevani ja kuni 6 karistustoimkonnaga;

politseivalitsuse abidirektor ja politseiinspektorid — abiprefekte koduarestiga kuni 7 ööpäevani; politseikomissare, abikomissare, vanemaid assistente ja assistente arestiga kuni 3 ööpäevani, koduarestiga kuni 5 ööpäevani ja kuni 3 karistustoimkonnaga; neist madalamatel ametikohtadel teenivaid politseiametnikke ja -teenijaid arestiga kuni 5 ööpäevani, koduarestiga kuni 10 ööpäevani ja kuni 6 karistustoimkonnaga;

passiivse õhukaitse inspektor ja politseivalitsuse üldbüroo juhataja — neile alluvaid ametnikke ja teenijaid XVI kuni XXI palgaastmes arestiga kuni 3 ööpäevani, koduarestiga kuni 5 ööpäevani ja kuni 3 karistus-

toimkonnaga; XXII ja madalamates palgaastmetes ametnikke ja teenijaid arestiga kuni 5 ööpäevani, koduarestiga kuni 10 ööpäevani ja kuni 6 karistus-toimkonnaga;

prefektid ja politseikooli direktor — neile alluvaid politseiko-missare, politseiabikomissare ja sekretäre arestiga kuni 3 ööpäevani, kodu-arestiga kuni 5 ööpäevani ja kuni 3 karistustoimkonnaga; kõiki teisi neile allu-vaid ametnikke ja teenijaid arestiga kuni 5 ööpäevani, koduarestiga kuni 10 ööpäevani ja kuni 6 karistustoimkonnaga; prefektid peale selle — neile alluvaid abiprefekte koduarestiga kuni 7 ööpäevani;

abiprefektid ja politseikomissarid — neile alluvaid abikomis-sare, konstaableid ja asjaajajaid arestiga 1 ööpäevaga, koduarestiga kuni 3 öö-päevani ja kuni 2 karistustoimkonnaga; kõiki teisi neile alluvaid ametnikke ja teenijaid arestiga kuni 3 ööpäevani, koduarestiga kuni 7 ööpäevani ja kuni 4 karistustoimkonnaga;

kriminaal- ja politilise politsei komissarid — neile alluvaid abikomissare, vanemaid assistente, assistente ja sekretäre arestiga kuni 3 öö-päevani, koduarestiga kuni 5 ööpäevani ja kuni 3 karistustoimkonnaga; kõiki teisi neile alluvaid ametnikke ja teenijaid arestiga kuni 5 ööpäevani, koduarestiga kuni 10 ööpäevani ja kuni 6 karistustoimkonnaga.

§ 16. Abiprefektidele, kriminaal- ja politilise politsei komissaridele ja nendest kõrgematele ametnikkudele ei määrata karistustena § 2 punktides 2 ja 4 ettenähtud karistusi.

§ 17. Kõrgem ülem määrab distsiplinaarkaristusi vahetult:

- 1) kui ta vahetult märkab süütegu;
- 2) kui süütegu on saadetud korda kõrgema ülema teenistusliku autoriteedi vastu;
- 3) kui süütegu on saadetud korda mitme isiku poolt, kes kuuluvad mit-messe temale alluvasse üksusse või asutisse;
- 4) kui lähem ülem esitab § 25 ettenähtud korras karistuse määramise temale otsustamiseks;
- 5) kui lähem ülem on jätnud süüteo karistamata.

§ 18. Kõrgem ülem võib nõuda oma kätte otsustatud, kuid veel täit-misele pööramata distsiplinaarkaristamise toimetuse ümberotsustamiseks juh-tudel, kui ta leiab, et määratud karistus ilmselt ei vasta süüteole.

§ 19. Politseiametnikke ja -teenijaid, kes läkitatud teise politseiüksuse ülema käsutusse, karistab üldistel alustel see ülem, kelle käsutusse nad läkita-tud.

§ 20. Keelatud on määrata ühe süüteo eest mitut karistust. Mitme ühel ajal avalikuks tulnud iseseisva süüteo puhul võib määrata süüdlasele iga süüteo eest eraldi karistuse.

3. peatükk.

Distsiiplinaarsüüteoasjade toimetamine.

§ 21. Distsiiplinaarsüüteo asja algatamine kuulub igale ülemale, kellel on distsiplinaarkaristamise õigus.

§ 22. Kaebused ja avaldused politseiametnikkude ja -teenijate poolt kordasaadetud distsiplinaarsüütegude kohta antakse ülemale, kellel on distsip-linaarkaristamise õigus.

§ 23. Iga ametikohalt vanem politseiametnik on kohustatud temal teadaolevaid § 1 tähendatud süütegusid, mis saadetud korda nooremate kaasteenijate poolt, teatama § 22 tähendatud ülemale.

§ 24. Enne karistuse määramist ülem peab jõudma selgusele karistatava süüs. Kui tekib kahtlus süü suuruse ja sellega ühenduses oleva olukorra kohta, samuti selles, kas süü iseloomu tõttu tuleb piirduda ainult distsiplinaarkaristusega või kuulub süüdlane vastutusele võtmisele kohtukorras, siis toimetatakse juurdlus. Juurdluse toimetamine on tingimata nõutav, kui süütegu on seotud riigi kahjuga või kui süüdlast karistatakse § 2 punktides 5 ja 6 loendatud karistustega.

§ 25. Ülem võib asja otsustada ainult temale määratud võimu piirides.

Kui ülem leiab, et tema võimupiiri kuuluvad karistused ei ole küllalt vastavad süüteo raskusele, siis esitab ta distsiplinaartoimiku kõrgemale ülemale otsustamiseks.

Kui asjas selguvad kohtule alluva süüteo tunnused, siis esitab ta toimiku prokuratuuri esindajale.

§ 26. Distsiplinaarkaristuse otsusest teatatakse karistatule allkirja vastu teatamise aja märkimisega.

§ 27. Kui politseiametnik või -teenija on käesolevas seadustikus ettenähtud süüteo eest vastutusele võetud või karistatud distsiplinaarkorras, siis see ei takista tema vastutusele võtmist kohtukorras, kui samas süüteos hiljem leitakse Kriminaalseadustiku järgi karistatava süüteo tunnuseid.

Kui politseiametnik või -teenija ühenduses kohtukorras karistatava süüteoga saatis korda ka käesoleva seadustiku järgi karistatava süüteo, siis karistatakse teda viimase süüteo eest distsiplinaarkorras.

§ 28. Distsiplinaarkorras tehtud otsuse peale karistatu võib kaevata karistuse määranud ülemast kõrgemale ülemale 5 päeva jooksul, arvates karistatule otsuse teatamise päevast.

Siseministri otsuse peale, mis tehtud käesoleva seaduse § 14 teise lõike põhjal, võib kaevata Vabariigi Valitsusele.

§ 29. Kaebus kirjutatakse kõrgema ülema nimele (§ 28) ja esitatakse karistuse määrajale, kes selle esitab kõrgemale ülemale ühes distsiplinaartoimikuga 3 päeva jooksul, arvates kaebuse saamise päevast.

§ 30. Otsustatud kaebuse asjas nii kaebaja kui ka kaevatu võivad kahe-nädalise tähtaja jooksul, arvates otsuse teatamise päevast, kaevata edasi kaebuse otsustaja vahetule ülemale, kelle otsus on lõplik.

Siseministri otsuste peale distsiplinaarasjades edasikaebust ei ole.

Kaebus kirjutatakse kõrgema ülema nimele ja esitatakse sellele ülemale, kelle otsuse peale kaevatakse, kes selle ühes toimikuga saadab edasi 3 päeva jooksul, arvates kaebuse saamise päevast.

Käesoleva distsiplinaarseadustiku alusel tehtud otsuste peale ei ole kohulikku edasikaebust.

§ 31. Iga distsiplinaarkaristus viiakse täide viivitamata. Edasikaebus ei pane seisma karistuse täitmist. Kui mõjuvad põhjused takistavad viia viivitamata täide määratud karistust, siis viiakse see täide takistava põhjuse möödumisel. Täitmisest kantakse ette karistuse määranud ülemale.

§ 32. Mitu ühte liiki kuuluvat karistust võib pöörata ühekorraga täitmisele siis, kui need kogusummas ei ületa vastavas karistusliigis ettenähtud karistuse ülemmäära.

Kui täitmisele pööratud ühte liiki kuuluvad karistused ületavad kogusummas vastavas karistusliigis ettenähtud karistuse ülemmäära, siis täidetakse neid jaokaupa ja tehakse täitmise vahel vähemalt 3 ööpäevane vaheaeg.

§ 33. Süüdistatava lahkumine politseiteenistusest ei takista distsiplinaarsüüteoasja toimetamist, otsustamist ega karistuse sissekandmist teenistuskirja või kiidu- ja karistusraamatusse.

Süüdistatava või karistatu lahkumine politseiteenistusest enne karistuse täideviimist vabastab ta karistuse kandmisest, kuivõrd see karistus selleks ajaks on veel täide viimata.

Tagandamine teenistuskohalt kustutab teiste, veel täide viimata distsiplinaarkaristuste täitmise.

4. peatükk.

Karistuste arvestamine.

§ 34. Distsiplinaarkorras määratud karistused kantakse kiidu- ja karistusraamatusse, mida peetakse nende ülemate juures, kelle juures peetakse ametniku teenistuskirja. § 2 punktides 5 ja 6 loendatud karistused kantakse peale selle veel teenistuskirja.

§ 35. Ülemad on kohustatud viivitamata § 36 nõuete kohaselt teatama nende poolt määratud karistustest neile ülematele, kelle juures peetakse karistatava kohta kiidu- ja karistusraamatut.

§ 36. Süütegu, mille eest karistus on määratud, kantakse raamatusse kirjeldavalt, lühidalt, kuid siiski nii selgelt, et ei tekiks kahtlust süüteo iseloomu kohta.

§ 37. Distsiplinaarkaristus, välja arvatud § 2 punktides 5 ja 6 loendatud karistused, loetakse kustunuks, kui politseiametnik või -teenija tegelikult teenistuses 5 aasta jooksul pärast karistuse ärakandmist ei ole karistatud § 2 punktides 4 ja 5 loendatud karistustega. Karistuse kustumise kohta tehakse vastav märkus kiidu- ja karistusraamatusse.

§ 38. Politseiametniku või -teenija määramise puhul kõrgemale ametikohale, samuti politseikooli lõpetanute nimetamisel määralistele kohtadele, avatakse kiidu- ja karistusraamatus nende kohta uus leht, kuhu kantakse üle ainult teenistuskirja kantud karistused, kuna muud karistused loetakse kustunuks.

§ 39. Politseiametniku või -teenija ümberpaigutamise puhul, kui sellega on ühenduses ta teenistuskirja edasisaatmine, saadetakse temaga kaasa ka väljavõte kiidu- ja karistusraamatust, millesse ei kanta §§ 37 ja 38 põhjal kustutatud karistusi.

§ 40. Siseministril on õigus anda täiendavaid eeskirju kiidu- ja karistusraamatute pidamise, nende raamatute kontrollimise ja karistuste arvestamise kohta.

II.

Distsiplinaarseadustiku (RT 81 — 1934) § 1 teine lõige muudetakse ja pannakse maksma järgmises redaktsioonis:

§ 1. Kohtuametkonna ametnikkude ja -teenijate, samuti ka kaitseväelaste ning politseiametkonna ametnikkude ja teenijate distsiplinaarkaristamise alused ja kord on nähtud ette eriseadustes.

III.

Sama seaduse § 29 teine lõige kaotab maksvuse.

IV.

Käesolev seadustik hakkab maksma avaldamisega.

Tallinnas, 28. augustil 1935.

K. Päts
Peaminister
Riigivanema ülesannetes.

K. Eenpalu
Siseminister.

650. Vabariigi Valitsuse otsus 23. juulist 1935.

1. Kreutzvaldi tänava laiendamiseks sundvõõrandatakse Tallinna linnale Tallinna II alevi hüpoteegiringkonnas asetsev kinnisvara, kinnistu nr. 446, mis sisaldab 60,55 ruutmeetrit eramaad ühes päraldistega, ja samas hüpoteegiringkonnas asetsevast kinnisvarast, kinnistu nr. 444, 762,21 ruutmeetrit eramaad ühes päraldistega, Tallinna linna maamõõtja K. Tulsti kaardil 17. detsembril 1927 nr. 60 näidatud piires.

2. Sundvõõrandatud kinnisvarade eest maksab Tallinna linn senisele omanikule tasu vastavate seaduste järgi.

3. Sundvõõrandamise teostab Siseministeerium.

4. Tallinna linnal on õigus pärast tasumaksmist kinnistada sundvõõrandatud kinnisvarad oma nimele.

Alus: Ehitusseaduse § 177 märkus 2 (RT 68 — 1924, s. nr. 26).

Peaministri as. K. Eenpalu.

Siseminister K. Eenpalu.

Riigisekretäri abi D. Treude.

651. Majandusministri määrus.

§ 1. Krediidasutiste seaduse (RT 31 — 1932 ja 55 — 1934) § 141 põhjal ja vastaval kokkuleppel panen Tallinna ringkonnakohtu poolt 28. augustil 1935 kaubanduslikul alal maksujõuetuks tunnistatud Tööstuse Ühis-panga likvideerimise Nõmme Majaomanike Panga Ühispangale.

§ 2. Teen Nõmme Majaomanike Panga Ühispanga juhatusele üles-andeks asuda viivitamata maksujõuetuks tunnistatud Tööstuse Ühispanga

asjaajamise, panga varade ja arhiivi ülevõtmisele ning likvideerimise teostamisele.

§ 3 Nõmme Majaomanike Panga Ühispanga juhatusel tuleb koostada ja esitada minule kinnitamiseks likvideerimiskulude eelarved iga aruandeaasta kohta.

29. augustil 1935. Nr. 115s.

Majandusminister K. Selter.

Krediit- ja kindlustusasutiste peainspektor Ed. Vendelin.

652. Siseministri 24. augusti 1935 otsus Vana-Võidu ja Viljandi valdade piirimuutmise asjas.

Alus: Eesti ajutise omavalitsuse 30. märtsi 1917 seaduse teostamise määruse § 1 22. juunist 1917 (VSKK 1917 nr. 173 art. 953) ja Maakondade ajutise valitsemise seaduse § 6 (RT 5 — 1934 art. 40).

Kinnitan Viljandi ajutise maavalitsuse otsuse 6. augustist 1935 Vana-Võidu ja Viljandi valdade piiride muutmise asjas.

Selle otsuse järgi:

Eraldada Vana-Võidu mõisa järgi olev „Piima nr. A-19“ talu, mille suurus 46,04 ha ja hinnatud 131,61 puhtakasurubla, Vana-Võidu vallast ja liita Viljandi vallaga.

Ühes liidetava taluga lähevad Viljandi vallale üle kõik seadustes ettenähtud avalikud õigused ja kohustused selle maa-ala ja seal asuvate elanike kohta.

Piirimuudatused teostada ühes õiguste ja kohuste üleandmisega 1. aprillist 1936.

Siseminister K. Eenpalu.

Omavalitsuste osakonna direktori k.t. E. Kübarsepp.

653. Jõuvankrite seaduse elluviimise määruste muutmise määrus.

Antud Teedeministri poolt 29. augustil 1935.

Alus: Jõuvankrite seaduse § 17 (RT 30 — 1929).

I.

Jõuvankrite seaduse elluviimise määruste (RT 27 — 1933) §§ 7, 11, 40 ja 83 muudetakse ja pannakse maksma järgmises redaktsioonis:

§ 7. Sõidu- ja veoautod ning autobused peavad olema varustatud:
1) peegliga, mis võimaldaks juhile näha tagaliikuvat mööda sõita soovivat sõidukit;

2) mehaaniliste suunanäitajatega, kinnitatud mõlemale poole jõuvankri külge sarnaselt, et need suunanäitamisel oleksid näha juhiistmelt ja vastu- või järelesõitvalt sõidukilt;

3) jõuvankrid, mis liiguvad väljaspool linnade ja alevite administratiivpiire avalikuks otstarbeks, peavad olema varustatud hädavajalikkude arstiabinõudega esimese abi andmiseks ja nimelt:

a) sidemed 3 tk. à 15 sm laiad,

„ 3 „ à 10 „ „

„ 2 „ à 5 „ „

b) steriliseeritud marlit $\frac{1}{2}$ m;

c) ligniini 50,0;

d) Lig. Ammon, caustic. 5,0 (klaaspurgiga pudelis);

e) T-ra Valerian acth. 15,0;

f) T-ra Jodi 20,0, soovitatav klaaspurgiga pudelis ja alumiiniumist toosis, mis seest asbestiga kaetud;

g) kolloodiumi;

h) väike klaas;

i) vatti 50,0;

j) zgutt (kummirihm).

Tähendatud arstiabinõud peavad olema paigutatud kas kinnisesse kasti või puldani kotti. Autobuses peavad need abinõud olema paigutatud punase risti märgiga varustatud kinnisesse kasti.

§ 1. Maksuliseks reisijate veoks tarvitatavad autod peavad olema:

1) korralikud ja puhtad;

2) küllaldaselt kiire aktseleratsiooni võimega käikude vahetamisel. Kinnistel üüriautodel peavad uste klaasid olema avatavad.

§ 40. Jõuvankri juhid on kohustatud:

1) juhul, kui nende nägemisvõime ainult prillidega vastab § 39 p. 2 ette nähtud normidele, jõuvankri juhtimisel kandma prille; jõuvankri juhid, kes kannavad prille, peavad jõuvankri juhtimisel kaasas kandma ühe tagavara paari prille;

2) teatama kohalikkudele registreerimisasutustele oma tervisliku seisukorra halvenemist, eriti nägemise, kuulmise ning kehavigade kohta, mis võivad takistada jõuvankri juhtimist. Sel juhul nad peavad ilmuma kohaliku omavalitsuse kutsel selleks valitud arsti juurde järelevaatusse.

Registreerimisasutustel on õigus igal ajal toimetada jõuvankri juhi tervisliku seisukorra ülevaatus ja teda seks kutsuda järelevaatusse.

Jõuvankrite juhid, kes teostavad maksulist inimeste vedu, peavad olema vähemalt kord aastas tervislikult ja vaimlikult juhtimiskõlvuliseks tunnistatud.

Ühekordne vabaveo luba § 62 järgi (RT 54 — 1934) antakse alates 15. septembrist 1935 ainult sarnase jõuvankri kohta, mille juhi tunnistus on varustatud tervisliku järelevaatusse kõlvulikkuse märkusega.

Alates 15. septembrist 1935 võib kestva autobuse liini jõuvankri juhiks olla juht, kes selleks tervislikult kõlvuliseks tunnistatud.

Järelevaatusse tagajärgede kohta teeb asutis vastava sissekande juhtimisloale.

Registreerimisasutiste poolt arstlikuks järelevaatuseks volitatud arsti maksimaalse tasu määra, mida peab kandma jõuvankri juht, määrab kindlaks iga aasta kohta maanteede valitsus.

Kui järelevaatusel selgub, et jõuvankri juhi tervislik või vaimlik seisukord ei võimalda jõuvankri juhtimist, siis võtab registreerimisasutis juhilt ära juhtimisloa.

§ 83. Jõuvankrite liikumise üldjärelevalvet teostab maanteede valitsus, kohalikku järelevalvet teostavad politsei ja vastavad ajutised maavalitsused ja raudteevalitsuse ametnikud.

Ajutised maavalitsused ja linnavalitsused võivad revideerimist toimetada ka väljaspool oma administratiivpiire.

Jõuvankri revideerimisel ilmnunud tehniliste puuduste kohta teeb revideerija vastava märkuse jõuvankri registreerimistunnistusele.

Raudteevalitsuse ametnikkude poolt teostatava järelevalve ulatus ja kord ning revideerimise tagajärjedest maanteede valitsusele teatamise kord määratakse maanteede valitsuse ja raudteevalitsuse vahelisel kokkuleppel.

II.

Käesolev määrus hakkab maksma avaldamisega.

29. augustil 1935.

Teedeminister O. Sternbeck.

Maanteede valitsuse direktori as. (allkiri).

654. Välisministeeriumi teadaanne.

Välisministeerium teatab, et 23. augustil 1935 vahetati Eesti-Ungari vahelise väljaandmise ja kriminaalasjus kohtuliku abiandmise konventsiooni (RT 80 — 1934) ratifikatsioonikirjad.

Vastavalt enda artikli 20 lõppeeskirjadele konventsioon jõustub 3 kuud pärast ratifikatsioonikirjade vahetamist, s.o. 23. novembril 1935.

Tallinnas, 28. augustil 1935.

Välisminister Jul. Seljamaa.

655. Välisministeeriumi teadaanne.

Välisministeerium teatab Eesti ja Vabalinn Danzigi vahelisest sisse- ja läbisõidu viisumite kaotamisest vastastikkuse alusel, alates 1. septembrist 1935.

30. augustil 1935.

Välisminister Jul. Seljamaa.

656. Välisriikide kodanikkude kohta maksvate viisa vormilikkuste ja viisamaksude tariifi muutmine.

Välisministeerium teatab, et RT 63 — 25. juulil 1933 avaldatud tabelile tuleb juurde lisada:

Vabalinn	Danzig	viisad kaotatud	1. sept. 1935	Kokkulepe nootide vahetamise teel
----------	--------	-----------------	---------------	-----------------------------------

Tallinnas, 30. augustil 1935.

Välisminister Jul. Seljamaa.

Kuressaare linnavolikogult 8. mail ja 7. augustil 1935 vastu võetud ja Siseministrilt 29. augustil 1935 kinnitatud

657. Sundmäärus Kuressaare linna turul kauplemise kohta.

Antud Linnaseaduse § 108 p. 9 põhjal.

I. Turuplats ja kauplemise aeg.

§ 1. Kuressaare linna turuks loetakse rackoja ees olev plats, mis piirub Lossi tänava maja nr. 1-ga, Kohtu tänava maja nr. 1-ga, Tallinna tänava majade nr. nr. 2, 4, 6 ja 8-ga ja Tallinna tänava majade nr. nr. 1, 3 ja 5-ga, ning peale selle Tallinna tänava maja nr. 4 õue ning Torni tänava osa kuni Komandandi tänavani.

Laadapäeval võib turupiirkonda laiendada linnavalitsuse äranägemisel.

§ 2. Kauplemine turul sünnib ainult äripäeval ja vältab 1. aprillist kuni 1. oktoobrini kella 6—12 ja 1. oktoobrist kuni 1. aprillini kella 7—13. Laadapäeval on kauplemine turul lubatud kuni kella 15.

Pühapäeval (nädalapühadel) ja seaduslikult pühadeks tunnistatud päeval on igasugune kauplemine turul keelatud.

Lihakauplemise aega turul võib linnavalitsus ajavahemikul 1. maist kuni 15. septembrini piirata.

Kauplejad võivad turuplatsile ilmuda kaks tundi enne kauplemise aja algust ja peavad kohe pärast kauplemise aja lõppu oma kraamid turult ära koristama.

§ 3. Toiduainete ülesostmine vaheltkauplejate poolt on linna tänavatel, sissesõidu kohtadel ja linnapiirkonna maanteedel keelatud. Turul on see lubatud ainult kahe tunni jooksul enne turukauplemise aja lõppu, s.o. kella 10—12 ja 11—13 (§ 2).

Märkus. Laevade varustamiseks, võõrastemajade, pagarite ja einelaudade tarvituseks tehtavad ostud ei kuulu vaheltkauplemise ja ülesostmise mõiste alla.

§ 4. Kauplemine linna tänavatel, parkides, platsidel, jalutuskohadel, hoovides, majade koridorides ja trepikodades on ilma linnavalitsuse erilise loata keelatud.

II. Turukaubad.

§ 5. Turul lubatakse kaubelda: 1) toiduainetega, 2) põllu-, aia- ja karjasaadustega, 3) põletispuude, turvaste, metsasaaduste ja ehitusmaterjaliga, 4) heina, õlgede, põhu ja rooga, 5) veoriistadelt müüdavate elusloomadega, nagu vasikad, lambad, pörsad j.n.e., 6) elusate ja tapetud sulgloomadega, 7) jahiloomade ja -lindudega, 8) kalade ja vähkidega, 9) puuviljaga, 10) kõiksuguste kodukäsitöö saadustega, 11) metsamarjadega ja seentega, 12) karastavate jookide ja maiustustega, 13) kõiksuguse muu kaubaga, mis § 6 järgi keelatud ei ole.

§ 6. Keelatud on turul kaubelda:

- a) hobuste, veiste ja teiste suuremate loomadega, loomalaatade päevaldel ka veoriistadelt müüdavate elusloomadega (§ 5 p. 5) ning samadel päevadel müügile toodud veoriistadega (§ 5 p. 10);
- b) vabrikus valmistatud manufaktuur-, pudu- ja rauakaubaga ning teiste vabrikusaadustega ilma linnavalitsuse erilise loata;
- c) lahtiselt, s.o. tarvitajale müüja poolt kinnist pakendit kaasa andmata, kõigi piima ja koore liikidega, välja arvatud koorejäätisega;
- d) vanakraami, pruugitud riiete ja asjadega;
- e) kuld- ja hõbeasjadega, taskukelladega ning kalliskividega;
- f) toornahkadega;
- g) seebiga alalistest toiduainete müügikohtadest;
- h) kaupade ümberkandmisega ilma linnavalitsuse erilise loata.

III. Turu ülevaatus ja kauplejad.

§ 7. Kauplemine turul kuulub linnavalitsuse järelevalve alla. Otseks järelevaatajaks kauplemise ja müümise üle on turuülevaataja, kes linnavalitsuse poolt selleks määratud.

§ 8. Alalised turukauplejad peavad võtma linnavalitsuselt isikliku kauplemise loa. Selle loa edasiandmine on keelatud ja kaotab edasiandmise korral maksvuse.

§ 9. Käsikorvidest ja kastikestest juhuslikkude kauplejate jaoks määrab linnavalitsus kauplemisekoha turu eriossa.

§ 10. Kauplemise eest turul võetakse §§ 8 ja 9 nimetatud kauplejailt turumaksu linnavolikogu poolt määratud taksi järgi.

Turumaksu nõuab sisse turuülevaataja, mille üle maksjale kviitungi vastu annab.

Samuti võetakse linnavolikogu määramisel igalt turul seisvalt sõidukilt, koormalt ja kärult, mis käesoleva § esimeses lõikes nimetatud maksu alla ei kuulu, turumaksu, mille tasumise kohta turuülevaataja loogale või muule nähtavale kohale maksumärgi kleebib.

§ 11. Turuülevaataja, kelle korraldusi kauplejad peavad täitma, juhatab müüjatele nende seisukohad kätte.

§ 12. Kõik turule ja § 4 põhjal lubatud kohtadele müümiseks väljapandud toiduained peavad olema täiesti puhtad, võltsimata ja toiduks kõlblikud ning vastama sellekohastele seadustele ja määrustele. Alaliste kauplejate poolt laudadele väljapandud valmis toiduained peavad olema tolmu eest

kaitsmiseks asetatud kastidesse, kaetud lahtikäiva kaanega, millel vähemalt $\frac{1}{4}$ osa klaasist, kuna suuremad leivad võivad ainult kaetud olla puhta valge riidega.

Samuti peab puhtalt hoitama ja puhtalt välja pandama kõike muid kaupu.

§ 13. Turukauplemise järelevalveametnikkudel on õigus toiduainetest läbivaatamiseks proove võtta. Proovid võetakse politseiametniku juuresolekul ja saadetakse linna tervishoiuarstile läbivaatamiseks. Läbivaatamise tagajärgedest antakse kaubaomanikule teada.

§ 14. Isikutele, kes põevad nakkushaigusi, või kes on nakkushaiguste kahtlased, või kelle elukorteris on nakkushaigusi põdevaid haigeid, on keelatud igasuguste toidu- ja maitseainete ning jookidega kauplemine. Sama keeld on maksev ka isikute kohta, kelle ihul nähtaval paised ja mädahaavad.

Toiduainetega alalised kauplejad kuuluvad arstlikule järelevaatusele „Loomade tapmise, liha järelevaatuse, liha ja lihasaadustega kauplemise ja valmistamise kohta Kuressaares“ määruse (RT 33 — 1935, art. 309) § 12 eeskirjade kohaselt.

§ 15. Turul alalised toiduainetega kauplejad peavad kandma kauplemise ajal puhtaid valgeid varukatega põllesid. Turul kauplejail on keelatud väljakäigukohta minek kauplemisel tarvitatava põllega.

§ 16. Kauplejad on kohustatud hoidma korras ja puhta neile määratud müügikoha platsi. Prügi ja tolmu turuplatsile pühkimine, jäänuste ning saaduste mahapuistamine on keelatud. Igasuguste jäänuste tarvis peavad kauplejatel olema korvid või muud panipaigad.

§ 17. Ühelgi kaubamüüjal ei ole õigust teise kauplemist segada, kas teist koha pealt ära ajades või mõnel muul kombel. Ostjal on keelatud müüja poolt küsitud või teise ostjaga kokkulepitud hinnast üle pakkuda.

§ 18. Sõiduriistadega turul viibijail on keelatud oma sõidukitel teisi isikuid lasta müüa kaupu.

IV. Kauplemise kord turul.

§ 19. Turule toodavaid kaupu peab välja pandama nõnda, et rahva jaoks määratud läbikäigud täiesti vabad on. Vaheltkauplejad peavad olema eraldatud omakasvatatud või omavalmistatud saaduste müüjatest. Koormad peavad kärudest ja laudadest isereas ja ühte seltsi kaubad võimalikult üksteise kõrval ja ühises reas olema.

§ 20. Alaliste kauplejate kaupluslauad ei tohi olla pikemad kui 2 m, laiemad kui 1 m ja madalamad kui 0,5 m, kusjuures lauad peavad olema valge õlivärviga värvitud, ning kaubaveo abinõud, nagu kastid ja kärud puhtad ja värvitud. Maalt tulnud juhuslikkudel kaubamüüjatel on keelatud oma veoriistadest eraldi kaubalaudu üles seada.

§ 21. Igasuguste toiduainete maa peal hoidmine nõudes, kastides, korvides, kottides või lahtiselt on keelatud.

Käsikauplejail (§ 9) tuleb käsikorve ja kastikesi hoida kas käe otsas või asetada väikesele puust või plekist alusele. Viimane võib ka mitmel kauplejal ühine olla.

§ 22. Turul võib tarvitada ainult puhtaid tembeldatud mõõtusid ja kaalusid.

§ 23. Linnavalitsuse poolt ülesseatud kaalude tarvitajatelt võetakse maksu linnavolikogu poolt kindlaks määratud taksi järgi. Kaaluraha maksab kaubamüüja.

Turule toodud kaupade kaalumise kauplustes on keelatud. Samuti on turul kauplejail keelatud oma kaalude kasutada andmine kauba ja ainete kaalumiseks teistele kauba müüjaile-ostjaile.

§ 24. Liha ja lihasaaduste müük turul sünnib Loomade tapmise, liha järelevaatuse, liha ja lihasaadustega kauplemise ja valmistamise määru (RT 33 — 1935, art. 309) §§ 2—7, 11, 12, 28—39, 43—45, 47, 48, 50 ja 54—61 eeskirjade järgi.

Alaliseks värske lihaga kauplemiseks turul antakse linnavalitsuselt luba isikuile, kelle lihaveoriistad ja kodune lihahoiuruum tervishoiuarsti poolt järele on vaadatud.

§ 25. Turule müügiks väljapandud lauavõi peab olema 0,2-, 0,5-, 1-, 2- ja 5-kilogrammistes väikepakendites, pakitud pergament- või pergaamiinpaberisse ja müük on lubatud ainult tervena või poolitatuna koos originaalpakendiga. Lauavõi pakend peab olema tembeldatud märkusega „Lauavõi“ ja lauavõi valmistaja nime ning aadressiga.

Müügiks väljapandud juustud olgu pakitud või märgitud Piimaseaduse teostamise määru (RT 101—1934) §§ 63—67 eeskirjade kohaselt.

§ 26. Köögivõid võib turule müügiks välja panna laitmatult puhtates püttides, kirnudes, kastides või pergamentpaberisse pakitult ja võib kogupakenditest müüa lahtiselt ning tarvitajale üleantud olema mähitult pergament- või pergaamiinpaberisse.

Alalistes köögivõi müügikohtades köögivõi pakid tuleb varustada deklaratsiooniga „Köögivõi“, mis avaldatud musta kirjaga valgel alusel blokkkirjas, tähekõrgusega mitte alla 18 mm. Deklaratsiooni silt ei või kanda mingit muud kujutust või kirja.

§ 27. Turule müügiks toodud kala peab vastama oma väärtuse kui ka müügiabinõude poolest järgmistele nõudmistele:

1) Värske kala peab olema täiesti värske, vigadeta, loomuliku lõhnaga silmad selged, lõpused punased ja ei tohi olla vees uinunud (uppunud), ega omada lagunemise tunnuseid.

Värske kalaga kauplemisel võib tarvitada kaste või veoriistadele ehitatud sisseseadeid, millised tehtud hõõveldatud laudadest, seest valge õlivärviga värvitud või ületõmmatud inglisiinaga tinutatud plekiga. Kastid ja sisseseaded tohivad tarvitatavad olla ainult kala veoks või hoiuks, peavad olema alati puhtad ja peale igakordse tarvitamise pestud.

2) Soolatud kala peab olema täiesti värskest kalast, ei tohi olla käärima läinud (hapu) ega sisaldada kõrvalmaitset. Kauplemisel võib tarvitada puhtaid tünnisid või teisi puust või seestpoolt inglisiinaga ületinutatud pleknõusid.

3) Suitsutatud kala peab olema täiesti värskest või värskest soolatud kalast ja väljanägemiselt olema täiesti terve ning nägus. Kauplemisel võib

tarvitada sellekohaseid puhtaid puust tünne, vanne ja kaste, mis vooderdatud pergament- või pergamiinpaberiga ja kaetud lahtikäiva kaanega.

4) Kuivatatud kala peab olema väljanägemiselt ilus ja puhas. Kauplemisel võib tarvitada sellekohaseid puhtaid kaste ja peergudest, kooritud vitstest või juurtest korve, või mähitult puhtasse valgesse riidesse.

5) Kalamari peab olema värske ja puhas ning hoitama kaetult puhtates nõudes, millised ei anna marjale mingit kõrvalmaitset.

6) Eluskala peab nõudes vee sees hoitama.

§ 28. Seaduslike ühikute mõõtudega on turul lubatud müüa kartuleid, tangu, aia- ja puuvilja, marju ja seeni, kuna räimi, kilu, vähki, õunu, pirne, kapsapäid, kaalikaid j.n.e. võib müüa ka arvu ja tüki viisi.

Teravilja ja jahu müük on lubatud ainult kaalu järgi, kusjuures jahutööstusesaaduste müüjad kuuluvad käesoleva määruse § 10 esimeses lõikes määratud turumaksu alla.

§ 29. Valmistoiduainete ja marjade puutumine kätega nii ostjate kui müüjate poolt on keelatud. Marjade müügil peavad müüjatel tõsteabinõud olema.

§ 30. Vasikad ja teised väiksemad loomad, millised müügile tuuakse veoriistadel, peavad sinna nõnda asetatud olema, et see loomale piinav ei oleks.

§ 31. Igasuguste keetmisabinõude ülesseadmine ja keetmine võib sündida linnavalitsuse erilise loaga turu eriosas.

§ 32. Turul kauplemise ajal on turul lubatud ainult sammu sõita. Hammustajatel hobustel peavad vastavad kaitseabinõud ümber suu olema.

Sõidukeid peab turuplatsil asetama turuülevaatajalt juhatud kohtadele § 19 korras, kusjuures on keelatud:

- a) sõiduki eest lahtirakendatud hobuste pidamine turul;
- b) sõidukite ja hobuste valveta jätmine turule ja tänavatele;
- c) teravate otsadega esemete ületamine sõidukite külgedelt (äärtelt);
- d) loomade, sõidukite ja kauplemiseabinõude puhastamine turul ja mustuse ajamine turuplatsile;
- e) lahtiste kivide asetamine sõidukite rataste alla.

Samuti on turul keelatud:

- 1) käesoleva suumääruse § 24 eeskirjadele mitte vastavatest liha müügi-kohtadest ning teistest alalistest kauplemise kohtadest ilma linnavalitsuse loata kauplemine, samuti ka turul viibimine sõidukite ja kärudega ilma turumaksu tasumata (§ 10);
- 2) loomade või lindude tapmine, nende sisikondade puhastamine ja nahkade nülginine ning toornahkade ilma pakendita kandmine;
- 3) saepuru, liiva ja muude tolmu tekitavate ainete lahtiselt hoidmine toiduainete müügikohtades;
- 4) koertega ilmunine turule, samuti ka koerte ja kasside turul hulkuda laskmine;
- 5) muusikariistadel mängimine.

V. Lõppmäärused.

§ 33. Käesoleva määruse rikkujad võetakse seaduslikule vastutusele.

§ 34. Käesolev sundmäärus hakkab maksma 15 päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist ja selle maksmahakkamisega kaotavad oma seadusliku jõu Kuressaare linnavolikogult 5. augustil 1925 vastu võetud „Sundmäärus Kuressaare linna turukorra kohta“ (RT 147/148 — 1925) ja selle määruse täiendused (RT 93 — 1927, 86 — 1931 ja 29 — 1933).

Linnapea (allkiri).

Sekretär J. Haab.